

3 На хвилі
вступної кампанії
СТОР.

4 Яскрава десятка
туристів
СТОР.

6 Закарпатські
листи святого Павла
СТОР.

Сталева політика **сталого** розвитку

Те, чого ви ще не знали про УжНУ!

Політика, яка зовсім не викликає негативу. І як сфера суспільної діяльності, і як засада. Якщо про перше значення, то серед політичних партій тут — енергоефективність, збереження довкілля, соціальна інклюзія, гендерна рівність... Ідеологія — прийнятна, агітація не потрібна, вибори на бажання долучатися — успішні. Тим паче, струнко рівняємося на Євросоюз, де сталий розвиток сталево задає тон розвитку нашому вишу.

«Фактично будь-яке управлінське рішення здійснюється з огляду на те, як воно впливає на стан довкілля, соціальну рівність, справедливість для громадян, соціальну інклюзію, чи є економічно вигідним. І оскільки ми наближаємося до вступу в ЄС, Україна вже є кандидатом, то повинні запроваджувати відповідні підходи, що й демонструє УжНУ», — зауважує проректорка з науково-педагогічної роботи Мирослава Лендьял.

Хоч коли бодай трохи проаналізувати бекграунд діяльності університету, то з упевненістю можна констатувати: із політикою сталого розвитку наш заклад з'їв уже не один пуд солі. Приміром, проекти, пов'язані з енергоменеджментом, енергоефективністю, соціальною інклюзією... Ще маємо Центр зі сталого розвитку, Центр гендерної освіти — структури, плечі яких загартовані великою кількістю вправ на успішність та результативність.

Зрештою, ці всі ініціативи в УжНУ вирішили об'єднати в Політику стійкості та сталого розвитку. Її схвалили рішенням ученої ради в лютому цього року. М.Лендьял пояснює: «Політика має кілька складових. Освітній компонент означає, що навчаємо студентів соціальних компетентностей, екологічних (щодо, скажімо, захисту довкілля), економічної грамотності... Намагаємося створити умови не лише для здобуття фаху, а й для соціальної певності нашої молоді».

Пам'ятаєте казку-притчу «Маленький принц» і особливо ту цитату: «Ти завжди відповідальний за тих, кого приручив»? Нитки символізму приводять, власне, до екологічного компоненту політики стійкості та сталого розвитку, адже університет «приручив» і біобазу «Колочава», і Ботанічний сад, отож на правду має що берегти наче зіницю ока. Дмитро Сойма, проректор з адміністративно-господарської роботи, мовив: «Ботанічний сад, до прикладу, розміщений у двох масивах. Це — вулиця Ольбрахта в місті (понад три гектари землі) та в мікрорайоні «Шахта» (83 га). Маємо понад 2000 сортів таксонів і різновидів рослин».

Гадаєте, ботсад — просто місце естетичної насолоди чи райський куточок, де немає меж замилуванню для ока унікальними представниками флористичного світу? Звісно, це теж, але не

тільки. Ідеться й про такий собі шелтер для «переселених» рослин. «Займаємося також збереженням і розмноженням та інтродукцією, тобто акліматизацією рослин з інших континентів. Кліматичні умови міста доволі сприятливі, тому видовий склад, який нам надсилають із різних ботанічних садів, добре приживається. І то лише дуже лаконічний опис основної ролі Ботанічного саду УжНУ», — додає Д.Сойма.

Крім того, у нашому прирученому райському куточкові вирощують посадковий матеріал для озеленення всієї території альма-матер (понад 100 гектарів своєї землі) та міста в цілому. І до цього залучають студентів. Переважно з біологічного факультету; утім, раді додатковим рукам завжди. А ще нині в ботсаді працюють над тим, аби в близькому майбутньому збирати дощову воду й раціонально використовувати її. «Зробимо систему замкнутого циклу, тобто щоб падав дощ, ми його збирали й згодом поливали рослинний світ ботанічного саду, який, до слова, слугує й навчальною базою для студентів, а також для ужгородських школярів», — каже Дмитро Юрійович.

УжНУ — за рівність і сімейні цінності! Як на мене, чудовий рекламний слоган. «Соціальну певність», про яку згадувала М.Лендьял, в університеті намагається забезпечити й Центр гендерної освіти, що

діє з 2003 року. Гендерна рівність — одна зі складових концепції сталого розвитку. «Сталий розвиток не можливий без розвитку конкретної людини, груп жінок та чоловіків і, власне, ми в УжНУ основну увагу приділяємо саме тому, щоб здобувачі освіти й ті, хто працює в нас, почувалися максимально комфортно, — розповідає Маріанна Колодій, керівниця Центру гендерної освіти. — Найпродуктивнішими ми є в тому віці, коли хочемо розвивати родину, народжувати дітей... І жінки, і чоловіки, і університет загалом сприймають це також як свій виклик, тому створення дитячих кімнат, просторів для малечі тих, хто в нас навчається чи трудиться, — шлях вирішення цього питання. Поки маємо лише одну дитячу кімнату в гуртожитку, де займаються діти вимушених переселенців, але, сподіваємося, такі простори відкриватимуть і надалі».

У виші досліджують і гендерну рівність. У підсумку готують відповідні розробки. А ще її впроваджують в освітній процес.

Також в УжНУ здійснено аудит безбар'єрності. «Ми знаємо, де наші сильні місця, що слід додати на зразок спорудження пандусів, іншого обладнання для людей з інвалідністю. Проведено аудит, що можемо зробити відповідні розробки. А ще ми почули себе впевнено в нашому закладі», — акцентує Мирослава Олександрівна.

Закінчення на стор. 3.

Травневе засідання вченої ради

За університетською традицією, учена рада провела чергове засідання в кінці місяця. Було розглянуто питання Змін до Правил прийому на навчання в 2023 році, затвердження обсягу оплати за навчання в 2023/2024 н. р., перейменування кафедри внутрішніх хвороб, створення спеціалізованих учених рад, заснування навчально-дослідної лабораторії кафедри інформатики та фізико-математичних дисциплін тощо.

Серед основних питань — навчальна, наукова й виховна роботи на факультеті туризму та міжнародних комунікацій. Наталія Габчак реферувала: підрозділ відзначив десятиріччя, поєднує

три кафедри (туризму, туристичної інфраструктури, готельно-ресторанного господарства та міжнародних комунікацій) і 2 навчальні лабораторії. За спеціальностями «Туризм», «Готельно-ресторанна справа» навчається 315 студентів. На факультеті працює 25 кваліфікованих фахівців, серед яких — 2 доктори наук, професори, 16 кандидатів наук, доцентів, 7 старших викладачів і асистентів. Працівники підрозділу написали 11 монографій, 25 публікацій та посібників, 31 публікацію розмістили у виданнях з імпаکت-фактором Scopus/Web of Science, 67 методичних рекомендацій. Факультет розвиває міжнародну співпра-

цю з вишами Словаччини, Чехії, Польщі, туроператорами Туреччини, Словаччини.

Позитивно було розглянуто атестаційні справи. Зокрема, Олександр Миня та Антоніна Малініна отримали звання старших дослідників зі спеціальності «Фізика та астрономія»; Маріанна Переста — учене звання доцентки кафедри педіатрії з дитячими інфекційними хворобами; Діана Гайданка — доцентки кафедри англійської філології; Оксана Крічфалушій — доцентки кафедри фізіології та патофізіології; Василь Рубіш — доцента кафедри теоретичної фізики.

Катерина Жеребак,
«Погляд».

Борис Жулканич, старший викладач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування, автор книжки «Цвинтар Кальварія має стати туристичним магнітом», гідом долучився до екскурсії під назвою «Некрополь «Кальварія». До речі, проводив її 7 травня, у переддень свого 60-річчя. Отож вітаємо ювіляра й бажаємо підкорення нових професійних та загалом життєвих висот.

Володимир Тарасюк,
«Погляд».

Зі словом Ліни Костенко

На базі Ужгородського національного університету відбувся захід під назвою «Ліна Костенко: ідіостиль поетеси або гартуємо патріотичну міць».

Спікерка — Леслава Кореновська, професорка Краківського інституту неоліології педагогічного університету імені Комісії народної освіти. Оравторка супроводжувала виступ

декламуванням віршів поетеси. Чітка дикція, інтонація й захопливі рядки зачарували... Також філологиня виокремила тему синонімів, антонімів та інших стилістичних засобів, які при написанні використовувала Ліна Костенко. Аудиторія могла насолодитися піснями й цікавою візуалізацією.

Пані Леслава зазначила:

«Для мене поезія — стан душі. Коли читаю, відкривається світ думок, спогадів, болю... Я починаю жити тим, що читаю. Перевтілююсь».

Слова Л.Костенко особливо актуальні нині, хоч деякі вірші були написані минулого століття.

Нікіта Лісовець,
студент
відділення журналістики.

Одним абзацом

Виставки. УжНУ взяв участь у XXXVIII Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра-2023». В умовах воєнного стану захід улаштували в онлайн-форматі. Мета — ознайомити абітурієнтів та їхніх батьків з умовами вступу, програмами навчання, напрямками підготовки та спеціальностями ЗВО.

Конференції. Майже тиждень в альма-матер тривала щорічна підсумкова наукова студентська конференція, на яку підготовлено понад тисячу доповідей. Найбільше — на медичному та факультеті іноземної філології (140), фізичному (майже 100) та біологічному (близько 90). За результатами

виступів буде видано збірники.

Співчуваємо. 22 травня на 77 році відійшла у вічність Т.Панаїт, доцентка кафедри твердотільної електроніки та інформаційної безпеки фізичного факультету. Тамара Іванівна в 1965–1970 роках училася в УжНУ, а з 1976 р. працювала в рідному виші.

До 30-річчя проголошення...

«Чехи, словаки і українці в історичних, суспільних та культурних віражах. До 30-річчя проголошення незалежності Чеської республіки та Словацької республіки» — конференцію під такою назвою влаштували в УжНУ. Організатори — факультет історії та міжнародних відносин альма-матер, Інститут історії Пряшівського університету та Народний архів Чеської республіки.

Розпочав захід Ігор Шніцер, доцент, завідувач кафедри модерної історії України та зарубіжних країн, і запросив до слова ректора нашого вишу Володимира Смоланку, котрий, зокрема, зазначив про потужну наукову школу в УжНУ, яка вивчала питання співпраці з Чеською та Словацькою Республіками.

«Захід важливий і з огляду на те, що і Чехія, і Словаччина

є партнерами в реалізації нашої європейської і євроатлантичної політики. Схожі події, як нині, не тільки сприяють науковому об'єднанню українських, словацьких і чеських учених, а й наближають нашу спільну перемогу», — акцентував Віталій Андрейко, декан факультету історії та міжнародних відносин, доцент нашого вишу.

На конференцію приїхав і Мирослав Шкода, проректор із міжнародних зв'язків університету ДТІ, доктор наук (Дубниця-над-Вагом, Словаччина). Мовив: «Я — економіст. Виступатиму з темою, яка стосується законодавчого регулювання бухгалтерського обліку до 1993 року і вплив цього регулювання після 1993-ого. У цьому травні я вже втретє в Ужгороді. Я тут часто, бо маю добрі дружні зв'язки й співпрацю з Вашим університетом.

Зокрема, разом працюємо над програмою «Еразмус», що передбачає обмін між студентами та викладачами».

Зібралися й науковці з різних куточків України. Зокрема, професорка Світлана Шульга завітала з Волинського національного університету імені Лесі Українки. «Готувала виступ про «Чеську матицю шкільну» — громадську культурну організацію, яка виникла в Луцьку 1923 року й існувала до 1939-ого; переймалася започаткуванням шкіл, розвитком бібліотечної справи, збереженням чеської спадщини загалом», — розповіла гостя.

У цілому конференція зібрала близько 60 учасників, які працювали в чотирьох секціях упродовж двох днів. Тривав захід змішано: онлайн та офлайн.

Мирослава Гараздій,
«Погляд».

Із Днем науки!

Це — свято вшанування наукових традицій, досягнень учених, котрі старанною щоденною працею впроваджують новітні технології, примножуючи інтелектуальний потенціал вітчизняної науки.

Варварське вторгнення російської федерації на територію України ставить перед нашою науковою спільнотою нові виклики: ми повинні консолідувати зусилля в пошу-

ку інноваційних рішень задля зміцнення обороноздатності нашої держави, розробити план дій із відбудови та модернізації України після здобуття перемоги.

Бажаю всім міцного здоров'я, натхнення для нових наукових звершень та відкриттів задля добробуту нашого народу, в ім'я процвітання України!

Володимир Смоланка,
ректор УжНУ, професор.

Тренінг з акупунктури

В Ужгородському національному університеті провели курс з акупунктури Селії Гільдебранд (Сімчак) — тренінг із міжнародною участю на базі тренінгового центру сімейної медицини УжНУ. Навчання вже проводили в 2019 та 2022 рр. Нині до заходу залучили фахівців з Ужгорода, Мукачева, Виноградова, Вінниці, Києва, Львова, Харкова та Івано-Франківська. Тренерка — докторка Селія Гільдебранд (Сімчак) із центру інтегративної медицини Ендрю Вейла, Університету Арізони, зазначила: «Ми говоримо про лікувальні протоколи, які розроблені понад 70 років тому на основі традиційної китайської медицини. Ці техніки підтверджені великою кількістю досліджень у Європі, Америці та Азії. Робота з точками здоров'я на вусі дозволяє оздоровлювати організм, покращувати загальне самопочуття через вплив на певні ділянки тіла. Зараз цю техніку доволі широко використовують у США та затверджено до використання у військовій медицині. Основний акцент нашого тре-

нінгу на протоколі акупунктури допомагає людині суттєво покращити й стабілізувати її емоційний стан та знизити відчуття фізичного болю, що особливо важливо в реабілітації військових і ветеранів. Також завдяки голковколіванню зони вуха ми можемо стимулювати виділення ендорфіну та зменшувати виділення гормону стресу й адреналіну».

Навчання доволі інтенсивне й практичне: перша половина дня — лекція, друга — практика. В один із навчальних днів навички закріплювали в лікарнях Ужгорода. Організатори курсу, який триває 20 годин, запевняють, що охочих опанувати цю методику дедалі більше, адже ефект від акупунктури — очевидний.

Після закінчення навчання учасникам видають сертифікати, які в подальшому допоможуть підтвердити кваліфікацію в цій методиці.

Анастасія Стегайло,
Дар'я Максимова,
студентки
відділення журналістики.

Традиційна й актуальна

Кафедра журналістики альма-матер днями влаштувала IV Міжнародну наукову конференцію «Українські медіа в європейському інформаційно-комунікаційному просторі: історія, стан, перспективи». Про актуальність заходу свідчить факт, що до роботи в різних форматах долучилося 100 науковців з України, США, Швеції, Словаччини, Угорщини та Польщі.

На пленарному засіданні з цікавими й змістовними доповідями виступили професори Василь Лизанчук («Інформаційно-психологічний пропагандистський двобій: маніпулятивний і про-світницький»), Львівський національний університет імені Івана Франка), Юрій Бідзіля («Російське книговидавництво як засіб інформаційної агресії проти України, Ужгородський національний університет), старша наукова співробітниця Надія Кулеша («Український редактор і журналіст Андрій Луців (Драган): берлінський період», Науково-дослідний інститут пресознавства ЛННБ України імені В.Стефаника), доцентка Антоніна Івашук («Трансформаційні процеси в українському медіапросторі в

період російсько-української війни», Національний авіаційний університет).

Відтак форум продовжили в шести секціях за різними тематичними спрямуваннями. Узагальнили його роботу на підсумковому пленарному засіданні, прийнявши відповідну постанову. Зокрема, було відзначено теоретичне та прикладне значення апробованих результатів, важливість запровадження окремих напрацювань в освітній процес та професійну діяльність медійників. Як зазначив «Погляду» Євген Соломін, завідувач кафедри журналістики, «приємно було констатувати, що в конференції взяли участь представники з різних регіонів України, зокрема з Криму та Луганська, та із закордоння. Важливо зустрічатися, обговорювати в широкому колі актуальні проблеми журналістики, шукати шляхи їх вирішення, переймати в європейців досвід ефективної протидії інформаційним загрозам та застосовувати його в умовах вітчизняних реалій».

Володимир Тарасюк,
учасник форуму.

Іванна Стерчо: «...недостатньо набрати 1 тестовий бал, щоб отримати результат за шкалою 100–200. Потрібно мати щонайменше 10 % від загальної кількості балів за завдання блоків НМТ»

Що варто знати тим, хто цього року поповнить ужнівську родину, – у розмові з Іванною Стерчо, заступницею відповідального секретаря Приймальної комісії нашого вишу.

– У чому головні відмінності вступної кампанії-2023 від попередньої?

– Перше нововведення стосується національного мультипредметного тесту. Цьогоріч серед його складових – два обов'язкові предмети: українська мова й математика. Ще п'ять – на вибір: історія України, одна з іноземних мов (англійська, німецька, французька або іспанська), біологія, хімія, фізика. Тепер вступники обирають третій предмет самостійно, він буде універсальним. Це означає, що, отримавши результат, наприклад, із хімії, абітурієнт зможе подавати документи для вступу на будь-яку спеціальність. Але якщо вона не пов'язана з природничими науками, то й ваговий коефіцієнт за цей навчальний предмет буде нижчим, ніж коефіцієнт для того предмета, що

відображає зміст і сутність спеціальності. Тобто якщо випускник обирає медичний напрямок підготовки, то більшої значущості набуватиме біологія, а якщо гуманітарний – історія. Цьогоріч принциповим рішенням стало збільшення кількості завдань у тестах. Завдання з трьох блоків НМТ учасники виконуватимуть 180 хвилин, тобто приблизно 60 хвилин на кожен блок.

Друге нововведення – у 2023 році недостатньо набрати 1 тестовий бал, щоб отримати результат за шкалою 100–200. Потрібно мати щонайменше 10 % від загальної кількості балів за завдання блоків НМТ.

Третя новація стосується вже конкурсного бала для участі в конкурсі на місця державного замовлення. Для більшості спеціальностей він становитиме не менше ніж 130 балів. Конкурсний

бал для вступу на основі свідоцтва про повну загальну середню освіту та для абітурієнтів після коледжу не може бути менший ніж 150 балів для таких спеціальностей галузі знань 22 «Охорона здоров'я», як 221 «Стоматологія» і 222 «Медицина», до того ж це стосується і бюджету, і контракту. А для спеціальностей галузей знань 08 «Право», 28 «Публічне управління та адміністрування», 29 «Міжнародні відносини», а також для спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» конкурсний бал для вступу не може бути менший ніж 140 балів (120 балів для вступу на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб).

– Чи є особливі умови (або спрощена процедура) вступу для абітурієнтів, котрі через війну опинилися за кордоном?

– Для вступників, які через війну змушені були виїхати за кордон, де закінчували й школу, є можливість проходити там НМТ. Щодо подачі заяв, то цей процес відбувається через електронні кабінети (створені на сайті «Вступ. ЄДЕБО»), тож немає перешкод для вступу. Також замість безпосередньої подачі визначено певного переліку документів при зарахуванні такі абітурієнти (і не тільки вони) зможуть подати скановані копії з накладеним особистим електронним підписом. Є спеціальні умови вступу для таких абітурієнтів: якщо в них на момент подачі заяв буде підтверджене місце реєстрації на окупованій території, території населених пунктів на лінії зіткнення та адміністративної межі або які переселилися з неї після 1 січня 2023 року, зможуть скористатися вступом за квотою-2.

– На скільки спеціальностей можна подавати заяви цього року?

– У сукупності за всіма основами вступу – до п'яти заяв на місця державного або регіональ-

ного замовлення та до двадцяти заяв за всіма джерелами фінансування. Як і в минулі роки: заяви, подані на держбюджет, повинні мати пріоритет від 1 до 5, де 1 – найвища пріоритетність. Також до кожної поданої заяви (чи на бюджет, чи на контракт) додається мотиваційний лист.

– Яка ситуація з державним замовленням цього року загалом: трохи додалось у цілому чи навпаки?

– Максимальні обсяги державного замовлення на відкриті та фіксовані конкурсні пропозиції приблизно такі ж, як і торік. Остаточна кількість місць державного замовлення буде відома за результатами широкого конкурсу.

– Розкажіть про строки вступної кампанії-2023...

– Власне реєстрація особистих електронних кабінетів для здобуття вищої освіти, завантаження необхідних документів розпочинається 1 липня, а реєстрація заяв для вступу буде доступною з 19 липня та завершиться о 18:00 31 липня. Формування рейтингових списків вступників, надання рекомендацій до зарахування та оприлюднення списку рекомендованих із повідомленням про можливість здобувати вищу освіту за державним замовленням здійснюються не пізніше ніж 5 серпня. Абітурієнти, котрі отримали рекомендації, мають виконати вимоги до зарахування на місця державного замовлення до 18:00 8 серпня. Зарахування вступників за державним замовленням здійснюватиметься не пізніше ніж 10 серпня; за кошти фізичних та/або юридичних осіб – не пізніше ніж 30 серпня.

– Вступ для закордонних абітурієнтів – без змін?

– Так. Для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного або фармацевтичного спрямування) на перший курс приймаються іноземці, котрі мають іноземні документи про повну

середню освіту, що дають право для продовження навчання на відповідному рівні вищої освіти відповідно до законодавства країни, яка видала документ про здобутий ступінь (рівень) освіти.

– Які Ваші очікування від цієї вступної кампанії?

– Сподіваємося, цього року до нашого ЗВО вступить ще більше абітурієнтів. Маємо надію: вступна кампанія відбуватиметься в спокійному режимі, усі абітурієнти якнайкраще складуть національний мультипредметний тест і реалізують свою мрію щодо обраної професії.

– Ваші поради батькам та майбутнім вступникам...

– На рішення старшокласника щодо вибору майбутньої професії насамперед впливає соціальне оточення, особливо сім'я, близькі люди, які виховували. Саме підтримка батьків потрібна абітурієнтові передусім. Часто батьки переживають відповідальні моменти в житті своїх дітей набагато гостріше, ніж свої. Але дорослій людині легше впоратися з власним хвилюванням, узявши себе в руки. Виховуйте в дитині самостійність. Головне правило в профорієнтації – просте: дитина повинна вибрати професію сама. Якщо Вас засмучує професійний вибір доньки чи сина, не забороняйте їм, не будьте категоричним. Намагайтеся з'ясувати, на чому ґрунтується вибір. Допоможіть дитині підготувати «запасний варіант» на випадок невдачі на обраному шляхові. Абітурієнтам хочеться поради, що професію слід обирати свідомо, з урахуванням своїх здібностей, внутрішніх переконань (тільки байдуки йдуть, куди доведеться), реальних можливостей, звязківши всі «за» і «проти». Прийняли рішення – не відступайте перед труднощами, будьте наполегливими в досягненні мети.

Мирослава Гараздій,
«Погляд».

Сталева політика сталого розвитку

Те, чого ви ще не знали про УжНУ!

Закінчення.

Початок на стор. 1.

Усвідомлювати різноманітність суспільства й уміти враховувати це в розробці своїх стратегій – важливо для сучасного університету. Такої думки – провідна фахівчиня Центру інновацій та розвитку альма-матер Марина Сташина-Неймет, адже випускники працюватимуть із різними людьми: старшого віку; з інвалідністю (набутою чи від народження); зрештою, із тими, хто постраждав унаслідок збройної агресії. «Намагаємося робити все для того, щоб студенти здобували необхідні знання й навички, уміли комунікувати з такими людьми, надавати їм за потреби допомогу й створювати комфортні умови як на фізичному рівні, так і на психологічному», – зазначила співрозмовниця.

Сталий розвиток та стійкість – і про економічну складову. В університеті працюють над тим, аби самотужки заробляти на нього, надаючи громадянам додаткові

послуги. До прикладу, освітні. У виші започаткували програму з підвищення кваліфікації для вчителів Закарпатської області. Реалізують також проекти за фінансування міжнародних донорів, співпрацюють із приватним бізнесом, долучаючись до спільних ініціатив. «У нас у фокусі – енергозбереження. Це – нове обладнання, технології, на які будемо залучати кошти з Європейського Союзу. Думаємо й про підготовку студентів для подальшої співпраці з іноземними інвесторами, які неодмінно прийдуть до нашого міста після перемоги», – упевнена М.Лендєл.

Отож сталий розвиток та стійкість – сталева політика альма-матер із таким світоглядом, що університет – осередок освіти, науки, надання додаткових послуг; організація, яка дотримується соціальних стандартів; освітній заклад, що є центром культурного життя Закарпаття.

Мирослава Гараздій,
«Погляд».

День відкритих дверей на філологічному факультеті: навчальна програма з відкритим серцем

Філологічний факультет улаштував день відкритих дверей. Майбутні абітурієнти могли ознайомитися з цікавими можливостями, які пропонує один із найстаріших підрозділів альма-матер.

Завдяки зустрічам із викладачами та студентами відвідувачі дізналися про академічні програми та взаємодію між наставниками й вихованцями.

Гостей також запросили до телерадіостудії й редакції газети «Погляд» (див. фото), отож дізналися про журналістику радію, телевізійну та друковану.

Найцікавішою частиною дня була зустріч зі студентами. Вони ділилися враженнями, розповідали про можливості участі в різних заходах на факультеті. Майбутні абітурієнти слухали, як саме філфак дбає про здобувачів фаху, розвиває їхні навички для майбутньої кар'єри.

Також філологи наголошували на тому, що підрозділ

пропонує широкий спектр академічних програм, які дають здобувачам освіти всебічні знання та навички, необхід-

ні для роботи в майбутньому.
Віталіна Павленко,
студентка
відділення журналістики.

Яскрава десятка туристів

Факультет туризму та міжнародних комунікацій урочисто відзначив десятку річницю свого підрозділу. У заході взяли участь не лише студенти та викладачі, а й випускники, представники органів місцевого самоврядування, колеги з вишів України, гості з-за кордону. Присутніх вітав виступами художній колектив «Ансамбль народного танцю «Веселка».

Слова вдячності та щирі побажання висловили Володимир Смоланка, ректор УжНУ, Наталія Габчак, деканеса факультету туризму та МК, Едуард Бураш, радник прем'єр-міністра Словаччини з питань транскордонного співробітництва з Україною, Ян Брецо, гість зі Словаччини, директор Академії професійної освіти «Меркур», Андрій Шекета, перший заступник голови Закарпатської облради, Мар'яна Марусинець, очільниця департаменту освіти, науки, молоді та спорту Закарпатської обласної військової адміністрації, і інші.

Факультет має чимало успіхів у сфері туризму та міжнародної комунікації. Зокрема, студенти стажуються в таких країнах, як Франція, Греція, Туреччина, Болгарія тощо. Випускники працюють у відомих компаніях та є конкурентоспроможними на ринку праці.

Здобувачі фаху поділилися враженнями від навчання на факультеті. Анна Ніколаєва та Софія Ампілогова виокремили кілька позицій: викладачі якісно викладають матеріал, є змога здобути практичні навички в різних закладах уже на першо-

му курсі та другу вищу освіту. Н.Габчак у розмові з нами наголосила на міжнародній практиці: «Зараз ми відкрили для себе Францію, уже двоє наших студентів поїхали на стажування до цієї країни. Також здобувачі фаху вирушили до Туреччини та Греції, на Кіпр і в Болгарію. Міжнародна практика дає можливість здобувачам фаху потім легко працевлаштуватися, бути конкурентоспроможними на ринку праці».

Крім того, факультет успішно співпрацює зі студентами, які тимчасово перебувають за кордоном, удаючись до змішаної форми навчання та індивідуального графіка. Є можливість здобувати фах і в аудиторії, і долучатися до онлайн-занять. «Студенти також мають змогу приєднатися до лекції викладача в комп'ютерних класах. Саме так проводить пари й Федір Шандор, наш знаменитий професор з окопів. Фактично ми поєднуємо різні форми навчання», — додала Наталія Францізна.

Факультет туризму та міжнародних комунікацій запрошує навчатися всіх охочих і надає можливості для всебічного розвитку як під час навчальних занять, так і завдяки професійним подорожам та різноманітним практикам.

Ну а власне захід відбувся з подарунками факультету, врученням нагород та, звичайно, світлинами на згадку.

Дар'я Мишакова,
Наталія Папп,
студентки
відділення журналістики
(спеціалізація «Реклама
та зв'язки з громадськістю»).

Ювілейна хода ужнівських угорців

...Її хода ось уже 60 років є помітною та впевненою. Саме

такого ювілею сягнула кафедра угорської філології. Адже вперше підготовка фахівців за спеціальністю «Мова і література (угорська)» розпочалася в 1963 році. Відтоді пройшла славний шлях і має чим пишатися. А з такої нагоди спільно з Українсько-угорським навчально-науковим інститутом, до складу якого входить, було проведено міжнародну конференцію «Мовні, літературні, етнокультурні зв'язки в Карпатському басейні: минуле, теперішнє і майбутнє».

Роботі заходу, який патрунували професор Міклош Кашлер, генеральний директор Інституту угорської науки (Будапешт), повірений прем'єр-міністра Угорщини, та Каталін Сілі, головний радник прем'єр-міністра Угорщини, передувало урочисте відкриття, під час якого хор «Кантус» ви-

конав український та угорський гімни. Далі були представлені фільми про створення інституту та його роль на Закарпатті. Олександр Рогач, проректор із науково-педагогічної роботи УжНУ, у вітальному слові зазначив: «Хочемо подякувати всьому колективі та угорським партнерам за допомогу, яку вони надають нашому інституту. Упевнений: співпрацю продовжимо!»

Олександр Янович переказав вітання від Володимира Смоланки, ректора альма-матер, та нагородив працівників грамотами з нагоди дня народження кафедри й за активну участь у житті інституту: Уляну Синетар, Сільвію Шпенник, Наталію Варгу та інших. Далі виступав Олександр Шпенник, директор інституту: «Радий вас вітати! 60 років тому започатковано процеси, які створили нашу інтелігенцію, нашу меншину. За декілька десятиліть ми підготували понад тисячу випускників, котрі нині працюють у різних закладах, засобах масової комунікації, пов'язаних з Угорщиною та її культурою, на землях Закарпаття».

Разом із Христіною Зикань, завідувачкою кафедри-ювілярки, доценткою, Олександр Оттович вручив символічні подарунки першим викладачам підрозділу. О.Шпенник повідомив: цього річ у межах відзначення ювілею кафедри заплановано ще два заходи. Вони відбудуться в інституті, але на подіях організато-

ри раді бачити всіх. Докладнішу інформацію розповсюдять через соцмережі. Очільник інституту додав: «Мені приємно, що наш захід відвідують відомі люди. Ми не стоїмо на місці, розвиваємо співпрацю. Скажімо, тепер разом із нашими іноземними колегами розробляємо чотири проекти. Наймасштабніший із них — «Космічні дослідження» у співпраці з NASA. Метою цієї розробки є можливість відправити вірець матеріалу на орбіту й вивчати поведінку молекул. Спільною роботою з Угорщиною є проект для археологів — розкопки на Закарпатті та в Угорщині. А про інші, не менш важливі проекти, повідомимо згодом».

Виступили також іноземці й представники обласної влади. Зокрема, виконувач обов'язків голови облради Василь Дем'янчук наголосив: «Ви пройшли довгий шлях. Із повагою ставлюся до всіх, хто тепер проживає на Закарпатті. Вивчати історію власного краю — важливо. Хотів би звернутися до представників Угорщини: допомагайте Україні й надалі! Це дасть вам чимало нових відкриттів та можливостей на міжнародному рівні. Ми захищаємо європейські цінності й кожного, хто хоче жити в Європі. Бажаю вам щастя та успіхів. Ми віримо, що разом зможемо перемогти країну-агресора й допомогати одне одному». Також від обласної влади грамотами нагородили Елеонору Берту,

Діану Гульпу, Христіну Зикань, Наталію Нодь, Магдаліну Дерке, Оксану Талабірчук.

Із вітальним словом виступив і декан філологічного факультету Юрій Бідзіля. Із радістю згадав багато років плідної співпраці, адже з 1966 до 2008-ого кафедра угорської філології входила до складу філфаку. Юрій Михайлович брав активну участь у подальшій роботі конференції, зокрема виступив із цікавою доповіддю на пленарному засіданні, яке відбулося 17 травня в залі засідань ученої ради університету.

Крім пленарного засідання, робота тривала й у таких секціях, як: «Угорсько-українські міжмовні контакти на Закарпатті: історія і сучасність. Мова художнього твору», «Актуальні літературознавчі та перекладознавчі дослідження в Карпатському регіоні», «Актуальні питання порівняльного мовознавства та методики навчання іноземних мов і культур у Карпатському регіоні», «Мовна, етнографічна та літературна різноманітність: минуле, сучасність та майбутнє».

Вишукано та водночас стримано (через війну) зустріла свій ювілей кафедра угорської філології й у складі Українсько-угорського навчально-наукового інституту УжНУ готова сягати нових освітніх та наукових висот. Щиро вітаємо з ювілеєм!

Катерина Жеребак,
«Погляд».

Машинобудівна – ювілейна!

Травень в УжНУ багатий на ювілеї. І ось один із них в останньому місяці весни зустрів цілий підрозділ – кафедра технології машинобудування. Свій килим історії вона почала ткати 1993 року. На вітвар життєдіяльності було покладено амбітну мету – готувати висококваліфікованих інженерів-механіків для машинобудівних, приладобудівних та інших підприємств Закарпаття. Для цього спільно з ВАТ «Ужгородський турбогаз», ВАТ «Машинобудівний завод «Тиса», «Точприлад», «Електродвигун» та іншими підприємствами свого часу скоординував відповідні зусилля університет.

Наразі студентів готують за напрямом «Інженерна механіка». Справа непроста і через специфіку підготовки, і з урахуванням невеликого колективу педагогів в особі 2 професорів, 3 доцентів та 3 старших викладачів. Але допомагають ще й досвідчені інженери, майстер виробничого навчання та лаборанти.

Юрій Жигуц, доктор технічних наук, професор, заслужений винахідник України, завідувач кафедри, ділиться враженнями: «Уявіть: приходить учорашній школяр, хай навіть добре підготовлений, але йому потрібно виникати в лабіринти знань із дисциплін фундаментального циклу, таких як «Теоретична механіка» та «Опір матеріалів», чи, до прикладу, із загальнопрофесійних предметів: «Нарисна геометрія та інженерна графіка», «Технологія конструкційних матеріалів», «Гідрравліка, гідропневмомпривід і гідроавтоматизація виробництва» або професійно-орієнтованих: «Теорія різання й теплові процеси», «Механо-складальні дільниці й цехи»

тощо. І викладацькому колективу потрібно пам'ятати, що не тільки технічних дисциплін, але навіть креслення в шкільних програмах підготовки учнів не передбачено, а в підсумку випускник кафедри повинен бути високоосвіченим, висококваліфікованим, інтелігентним, патріотичним фахівцем, який уміє досконало використовувати комп'ютерну техніку, програмне забезпечення для розв'язання розрахункових і графічних завдань, знає іноземну мову та може використати здобуті знання для організації виробництва, науково-дослідної роботи й супроводу технологічних процесів, розробки обладнання й технологій для виготовлення найрізноманітнішої номенклатури виробів. Особливістю промисловості Закарпаття є насамперед те, що фахівці повинні налагоджувати не тільки серійне, а й індивідуальне виробництво. Вимога сучасності – орієнтація й на підприємства, що евакуювалися з прифронтових зон і розміщують свої виробничі потужності в нашому краї. Узагалі потрібно відзначити, що навчальний план ми розробляли з урахуванням інтересів і підприємств Закарпаття. Наприклад, студентам викладаємо дисципліни, пов'язані з виготовленням деталей із пластмас, цикл дисциплін, які готують до техніко-економічної підприємницької діяльності.

Є такий вислів (його приписують Плутарху): «Голова учня – не чаша, яку потрібно наповнити, а факел, який необхідно запалити». Саме тому викладачі знаходять до кожного студента свій підхід, урахуваючи і пандемію коронавірусу, і воєнний стан. Зокрема, використано досвід навчання

за індивідуальними планами з поглибленим вивченням необхідних для інженерів дисциплін. Останні, звичайно, відповідно розподілені на молодших і старших курсах. Лабораторії, що діють при кафедрі (а їх дев'ять!), спрямовані на вдосконалення технологій виготовлення машинобудівної продукції, розробку сучасних технологій виготовлення матеріалів з особливими властивостями. А винаходи працівників підрозділу на чолі з його завідувачем уже стали вагомих внеском у розвиток виробництва. Так, заготовки деталей машин активно використовують у ливарній та зварювальній галузях, а високо-ефективні технології – для зміцнення поверхонь деталей подвійного призначення. І що важливо, до цієї праці викладачів активно залучаються здобувачі фаху. Зокрема, у лабораторії гідроприводу та гідропневмоавтоматики на базі верстатного обладнання в навчально-виробничій майстерні вони мають можливість здобувати практичні навички. До послуг також комп'ютерний клас із необхідними програмними продуктами. Ю.Жигуц також додає: «Студенти щороку мають можливість брати участь у науково-технічних конференціях, а кращі – у всеукраїнських та міжнародних конференціях із технічних дисциплін». Звичайно, молодь має можливість і активно відпочивати, беручи участь у різних змаганнях та конкурсах, які влаштовують в університеті та області у сфері спорту й культури.

Високий рівень підготовки фахівців дає можливість випускникам кафедри працювати в різних галузях економіки на провідних підприємствах краю: «Ядзакі Україна», «Єврокарі», «Джейбіл Сьоркіт Юкрейн Лімітед»,

Юрій Жигуц (у центрі) з інженерами кафедри Віктором Россохатим (ліворуч) та Золтаном Кубаном (праворуч), 2014 рік.

«Flextronics», «МеталВоркс», «Ужгородському турбогазі», «Електродвигуні», «Мукачівському верстатозаводі» та інших, зокрема й у пов'язаних із виробництвом приватних фірмах. Там же студенти практикуються. А деякі з випускників уже керують виробництвами або структурними виробничими підрозділами. Наприклад, Габор Гомоки – технічний директор заводу «Металворкс», Ярослав Легета – заступник декана з навчальної роботи інженерно-технічного факультету, Олена Максимова – провідний фахівець відділу науково-технічної діяльності Мукачівського держуніверситету, Павло Фокін – генеральний директор мережі гуртово-роздрібних магазинів. Можна навести ще чимало показових прикладів.

Успіхи кафедри зміцнює міжнародними зв'язками, насамперед із вищими країнами-сусідів – Словаччини, Угорщини, Польщі. Особливого значення, як зазначає Юрій Юрійович, ужнівські машинобудівники приділяють: «Вивченню синтезу матеріалів

за допомогою комбінованих процесів, дослідженню властивостей отриманих матеріалів, технологічним новаціям при проведенні процесу горіння, встановленні особливостей зварювальних матеріалів та розробленню спеціальних технологій зварювання матеріалів за допомогою металотермічних сумішей, конструктивним розробкам як у галузі металотермії і самопоширюваного металотермічного синтезу (СВС), так і створенню СВС-реакторів. Широкий діапазон науково-технічних інтересів кафедри сягає й розрахунок гірськолижних витягів на Закарпатті тощо».

Що можна додати до сказаного? Американський письменник Леонард Луїс Левінсон зазначає: «Інженер – людина, здатна взяти теорію й приробити до неї колеса». Ось і на кафедрі технології машинобудування, озброївшись теорією, ставлять її на колеса своєї практичної діяльності. І впевнено вже крокують вперед, до нового ювілею!

Володимир Тарасюк,
«Погляд».

Стажувалися в міськраді?

Маєте шанс на перше працевлаштування!

Головний біль під назвою «Досвід роботи» для ініціативної молоді, котра прагне якомога швидше реалізуватися професійно, відтепер може подалі тікати, мов у подібних рекламних роликах. В УжНУ розроблено нові пігулки-рішення.

Три тижні студенти різних курсів та факультетів стажувалися в Ужгородській міськраді у вільний від навчання час. Це – практичний досвід; а для старшокурсників – ще й змога потрапити до кадрового резерву відповідного органу місцевого самоврядування. «Ті, хто взяв участь, – найумотиваніші, – пояснює проректорка УжНУ з науково-педагогічної роботи Мирослава Лендєл. – Наша молодь часто стикається з проблемою, коли працевлаштування пропонується, тобто хочуть бачити людей, які

вже мають досвід. І фактично його замінює це стажування. Ми впевнені: Ужгородська міська рада виконає свою обіцянку, що наші кращі стажери потраплять до кадрового резерву й через рік-два працюватимуть там. Міськрада як орган місцевого самоврядування має багато підрозділів (від економіки до взаємодії з громадськістю та соціального захисту). І фахівців таких спеціальностей ми готуємо в альма-матер. Тому й запропонували програму стажування, щоб молодь під наглядом своїх супервайзерів, керівників підрозділів здобувала практичні навички».

Насправді виш над вищезгаданою проблемою працює давно. Ще в 2018 році стартував набір на програму стажування «Перший кар'єрний крок» у межах «Меморандуму про співпрацю» між

УжНУ та міськрадою. Утім, дуже швидко плани перекреслила пандемія, згодом – повномасштабне вторгнення. Та попри все цьогогоріч ініціативу продовжили. І дещо змінили, переглянувши Положення про стажування. Альона Алмашій, директорка Центру інновацій та розвитку УжНУ, мовить: «Перший коректив у 2023-ому році – експериментальність стажування. Річ у тім, що ми не обмежували охочих наявністю освітнього рівня бакалавра (як було досі). Нині всі студенти можуть брати участь у програмі стажування «Перший кар'єрний крок». Завдяки цьому тепер рекордна кількість стажерів – 50. Зазвичай було 15–25».

Оголошення про стажування розповсюдили через деканати, сайт університету, соцмережі тощо. А.Алмашій сформувала списки та подала їх до міської ради. Найактивнішими виявилися студенти факультету суспільних наук (майже 30 % заявок. Особливо спеціальності «Політологія», «Дошкільна освіта», «Психологія». Також активні юридичний, факультет інформаційних технологій, історії та міжнародних відносин, туризму. «Це – не практика (вона – ознайомлювальна, обов'язкова в навчальній програмі). А стажування – бажання студента розвивати себе в професії, яку здобуває в універ-

ситеті», – акцентує директорка Центру інновацій та розвитку.

Мені вдалося побачити, як стажуються ужнівці в міськраді. Ось, до прикладу, представники факультету суспільних наук (на фото) – не просто спостерігачі, а учасники процесу (закріплені за відділом із роботи з депутатами). Слухають, нотують та пропонують ідеї. Василь Гомонай, заступник міського голови Ужгорода, каже: «Ось молодь може безпосередньо бачити, як відбувається комісія з питань бюджету, соціально-економічного розвитку, фінансів та оподаткування. Ті, хто матиме позитивний відгук стосовно проходження стажування, може потрапити до кадрового резерву». Що ж це таке – більше розпитує в Олени Макари, начальниці служби персоналу та спецроботи міськради. Пояснює: «Зарахованими до кадрового резерву можуть бути четвертокурсники й магістри. Із них ті, хто виявить бажання працювати в нас, братимуть участь у конкурсі на заміщення вакантних посад. І на рівних умовах з іншими конкурсантами їм буде надано переважне право на прийняття на роботу. Для студентів молодших курсів про кадровий резерв не може йтися, тому що основна умова щодо прийняття на роботу в органи самовряду-

вання – наявність ступеня бакалавра щонайменше».

Зрештою, до вражень ужнівців... Дмитро Поковба, третьокурсник факультету суспільних наук (спеціальність «Політологія»), зізнався: «Люди – різні. Так само й депутати. Не всі з нас оцінюють ту роботу, яка насправді здійснюється в цьому колективі. Потрібно більше поважати те, що тут роблять; урахувувати, скільки часу та ресурсів витрачають». Дмитро Федак, першокурсник ФСН (спеціальність «Політологія»), додає: «Багато цікавого досвіду. Розвіяв стереотипи. Переважно депутатський відділ, де стажуємося, займається розглядом заяв, зверненнями громадян, депутатів. Найцікавіша робота – зі зверненнями». А Євген Финзь (3 курс, ФСН, «Політологія») навіть визначився з майбутнім: «Упевнився, що хочу працювати в цій сфері. Також дізнався багато нового про місто, його проблеми».

Отож молодші студенти продовжують набувати навичок із закулісся міської ради, а в старшокурсників – ще більший стимул показати добрі результати аби мати змогу потрапити до кадрового резерву й забезпечити собі щонайменше перший досвід роботи.

Мирослава Гарздій,
«Погляд».

Листи святого Павла – перша друквана книжка угорською родом із Закарпаття

490 років тому, у лютому 1533-ого, у Кракові вийшла перша друквана книжка угорською мовою. Перекладачем та упорядником видання «Epistolae Pauli lingua hungarica donatae. Az zenth Paal leueley magyar nyeluen» («Листи святого Павла угорською мовою») був Бенедикт Комяті, а саме видання, яке знаменувало перехід від рукописних книжок до друкованої літератури, тісно пов'язане з історією нашого краю.

Перша згадка про Бенедикта Комяті (Benedictus Comyathinust) у письмових джерелах — у списках слухачів Віденського університету 1529 року. Імовірно, навчався тут між 1527 та 1529 рр., однак свої студії не зміг завершити, адже через рік, у 1530-ому, згідно з передмовою до праці, уже перебував у Хустському замку, що тоді належав майбутньому палатину Угорського королівства Томашу Надошді. Причиною такого раптового переїзду дослідники називають турецьку загрозу, яка насувалась, а саме спробу захопити Відень у 1529 р. Зважаючи на те, що Комяті вважав себе чужинцем у наших краях, походить він не з Ком'ят поблизу тогочасного Севлюша, а із села Комяті біля Нітри (Словаччина); воно, своєю чергою, також піддалося турецькому нападові.

У 1530 р. Б.Комяті на запро-

шення вдови Габора Перені Катерини Франгепан переїхав до угочанського замку Нялаб, де став вихователем її сина Яноша. Тут варто зазначити: як Хустський замок Надошді, так і замок Нялаб роду Перені, були тогочасними осередками культури, наукової діяльності, про що свідчить чималий список представників інтелектуальної еліти, котрі проживали й працювали в Хусті та Королеві.

За словами Б.Комяті, він свідомо обрав фах учителя, а не священника, не надто затишно почувався при дворі й не одразу наважився прийняти ще одну пропозицію господарки Королівської фортеці, а саме перекласти листи святого Павла угорською мовою. Зрештою, погодився, створивши насправді епохальну збірку. Опублікований у 1533 р. переклад став першою друкованою книжкою угорською мовою й знаменував подолання межі між рукописним і друкованим книговиданням. Із погляду мовознавства також є перехідним між давньоугорською (896—1526) та середньоугорською (1526—1772) і відповідно має притаманні обом мовно-історичним періодам риси. І врешті-решт, це був перехід від середньовічних кодексів, автори яких виконували суто механічний переклад, до глибшого, філософського осмислення в душі гуманізму.

Досі суперечливим залишається питання конфесійної приналежності перекладача листів святого Павла. Чимало дослідників вважають його протестантом. У цьому переконаний упорядник факсимільного видання 1883 р. Арон Сіладі. Вілмош Франкої вважав, що Б.Комяті «належав до тих, хто, перебуваючи під впливом Лютера, не відірвався від католицької церкви».

Насправді молодому прогресивному вченому, мабуть, було важко протистояти новій течії, що дуже швидко заповонила сприятливий до цього ґрунт Північно-Східної Угорщини, адже перші хвилі протестантських ідей досягли території нашого краю саме в період діяльності Б.Комяті. Дух реформації ширився різними шляхами. Провідну роль у такому процесі відіграло доволі суттєве на той час за чисельністю німецькомовне міщанство, котре зберегло як економічні, так і культурні зв'язки з історичною батьківщиною. Ще одним каналом поширення реформатських ідей були наші країни, котрі навчалися у вищих Європи, насамперед в університеті Віттенберга.

Та все ж вирішальним фактором у вкоріненні протестантизму стало сприйняття його ідей вищими прошарками населення, які мали в досталь ресурсів і політичний вплив; а також поява проповідників, здатних поширювати ідеї нової церкви угорською мовою.

На думку Калмана Шоша, дослідника протестантизму на Закарпатті, серед представників шляхти, котрі одразу сприйняли ідеї протестантизму, виявилася й володарка Королівського замку К.Франгепан. Незважаючи навіть на те, що її рідний брат Ференц Франгепан, який неодноразово відвідував замок Нялаб, був егерським єпископом, калочським архієпископом. Саме цей факт у поєднанні з окремими тезами, проголошеними перекладачем у коментарях до листів, став основою припущень про належність і самого Б.Комяті до нового релігійного руху. Додатковим аргументом на користь протестантизму слугує й той факт, що проповідники течії намагалися якнайшвидше «дати до рук» вірників Святе національними мовами — один із способів боротьби з католицизмом.

З іншого боку, у тій же передмові до листів зазначено: автор перекладу для кращого виконання роботи «завзято гортав твори святих отців», а сам переклад завершив «у переддень дня папи святого Георгія одночасно зі дзвонами на месу». За таких обставин ставити крапку в цьому питанні зарано, воно вимагає подальшого дослідження.

Крім того, суперечка виникла й навколо оригінальності перекладу, що наприкінці XIX століття переросла в звинувачення в плагіаті. У 1879 р. В.Франкої, відомий історик церкви, виявив так звані «Краківські уривки» — друковані аркуші, текст яких ідентичний із перекладом Б.Комяті. На основі фрагментів окремі дослідники присвоїли Бенедикту раніше виконаний переклад невідомого автора, адже той свого часу приховав і факт використання ідей Еразма Роттердамського. Наприкінці XIX ст. Арон Сіладі в передмові до факсимільного видання листів висунув думку: виявлені фрагменти — пробний друк тексту Б.Комяті, формат якого згодом був змінений на зручніший або такий, що відповідав ренесансно-гуманістичному смакові оточення К.Франгепан, замовниці видання.

Хоч суперечки щодо оригінальності перекладу Б.Комяті бачимо вичерпаними, варто

розглянути ті джерела, якими автор послуговувався під час своєї роботи. У бібліотеці замку Нялаб зберігався рукописний екземпляр перекладу Біблії, але його достовірність викликала сумніви в К.Франгепан, а мову перекладу надто складною й незрозумілою вважав Б.Комяті. Саме тому ідея підготовки перекладу та видання коштом вдови Г.Перені стала надзвичайно актуальною.

Дослідники схиляються до думки, що вищезгаданий біблійний переклад — рукописний екземпляр кодексу Дьорбенті, у якому серед інших частин перекладу Нового Заповіту містилися й діяння та листи апостолів. Ця гіпотеза підтверджує такий факт: Бергалан Галаборі, один із переписувачів кодексу, був уродженцем комітату Берег, тому міг належати до придворних духовників Перені. Це пояснює також наявність екземпляру книги в їх зібранні. Дюла Форкош, розглядаючи текст Б.Комяті, звернув увагу: місцями переклад дослівно повторює текст кодексу Дьорбенті. Перекладач для кращого розуміння тексту тільки деінде додавав у дужках синоніми або брав у дужки терміни кодексу, вставляючи власний варіант.

Подані перед листами коментарі вказують на досвідченого теолога, хоч більшість дослідників вважають їх компіляцією, основу якої становили ідеї Е.Роттердамського, тобто є фактично перекладом його коментарів до Нового Заповіту.

Вищезазначений відомий голландський теолог раніше за Лютера усвідомив важливість перекладу Біблії різними мовами, адже вважав: читання релігійних текстів покращувало мораль та робило віру глибшою. Його власний переклад із коментарями вийшов 1516 р. у Базелі (грецький текст із латинським перекладом). Пізнання теолога мали вагомий вплив на зародження гуманістичних ідей, важливим центром яких став Віденський університет. Його викладачі, послідовники школи Еразма, приділяли значну увагу популяризації вчень теолога, спонукали слухачів до виконання перекладів національними мовами. Невипадково Б.Комяті, колишній студент Віденського університету, обрав за еталон саме роз'яснення Еразма, хоч стилістикою багато в чому поступається оригіналу. Частина дослідників вважає не надто вдальною й ідею подачі тексту одразу з коментарями, що це

зробило його доволі важким для сприйняття. Утім, це жодним чином не применшує значущості праці Бенедикта, яка стала першою ластівкою угорськомовної гуманістичної літератури. Її цінність — насамперед у правильному виборі та критичному аналізі використаних текстів. Намагаючись досягти поставленої мети — тлумачення Біблії угорською — Б.Комяті зіткнувся з проблемою непридатності тогочасної мови для передачі риторичних подробиць, відтінків. Саме тому послідовник Е.Роттердамського послуговувався синонімами, фігуративними тлумаченнями, які в друкованому варіанті були взяті в дужки. Намагаючись вивести свій твір на філологічний рівень творів Еразма, перейняв практику середньовічних глосаторів, котрі мали звичку над або під рядками основного тексту дописувати синонімічні вирази.

Листи святого Павла вийшли друком у лютому 1533 р. у краківському видавництві Ієроніма Вієтора. Незважаючи на те, що друкування книжки іноземною мовою завдало чимало клопоту видавцеві (про це свідчить його передмова до тому), він із гордістю зазначав: досі видавав польські книжки для поляків, а зараз удалося створити повністю угорськомовне видання для угорців. Після цього краківська друкарня випустила загалом 31 повністю або частково угорськомовну книжку, більшість — за сприяння сім'ї Перені.

Обкладинка видання прикрашена об'єднаним гербом Угорського королівства, на якому у верхньому полі — герб Угорщини, у правому нижньому — Далмації (три голови леопарда), у лівому нижньому — Чехії (Лев тримає корону) — звороти — герб роду Франгепан. Текст ілюстрований 12 мініатюрами, що зображують святого Павла. 257 листів розміщено на 471 сторінці, висота тому — 17 см. Нині відомі чотири повністю збережені екземпляри та стільки ж фрагментів.

Б.Комяті вдалося досягти мети свого ідейного натхненника Е.Роттердамського. Біблія, перекладена національною мовою, стала надбанням усіх верств населення: жінок, школярів, селян, ремісників. Переклад «Листів» відкрив шлях, став першим етапом створення цілісного видання угорською — Віжойської Біблії, що вийшла друком у 1590 р.

**Анжела Товт,
Олена Прохненко.**

Студенти-журналісти організували англійський розмовний клуб

Що четверга на філологічному факультеті УжНУ можна вдосконалити знання з англійської, поспілкуватися з однолітками за різноманітними темами та зробити добру справу. Студенти відділення журналістики ініціювали розмовний клуб, під час якого переглядають фільми, серіали, пропонують ігри, спілкуються. Своєрідною перепусткою до зустрічей є

бажання навчатися нового, розвиватися й підтримувати наших воїнів — зробити donat на ЗСУ в будь-якому обсязі.

Ініціатива виникла в першокурсників Максима Галашка й авторки цих рядків, а допомагає третьокурсник Дмитро Воробйов. Максим зазначає: «Бажання організувати розмовний клуб з'явилося спонтанно. Нам хотілося зібрати кошти на потреби ЗСУ й водночас за-

лучити студентів до якихось активностей, щоб університетське життя стало цікавішим і в ньому були не тільки пари. Час летить швидко, а спогади лишаються з нами назавжди. Так виникла ідея ініціювати щось корисне для захисників, водночас і для студентів».

За результатами голосування в гугл-формі молодь обрала місце й час — четвер, 18:00, 429 аудиторія (головний корпус УжНУ).

Для швидкого інформування та взаємодії між студентами створили телеграм-канал t.me/+zRt1AFjQDD10YmYu. Тут анонують теми розмовних клубів, фільми й серіали.

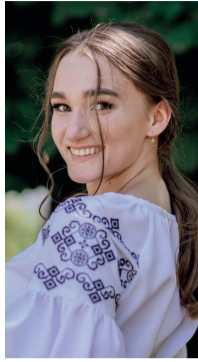
Кожен, навіть найменший внесок — 20—50 грн — є кроком до наблизення нашої перемоги! Зараз студенти ініціювали збір для 93 окремої механізованої бригади «Холодний Яр» (номер карти: 5375 4112 0532 5249). Ви

можете зробити donat на будь-який рахунок для потреб військових і показати скрин перед початком засідання клубу.

Запрошуємо приєднатися до цікавих благодійних студентських зустрічей, де будемо відпочивати та корисно проводити час (тел.: 066-237-29-30, 095-244-43-68)!

**Анастасія Джупіна,
студентка
відділення журналістики.**

Час навчатися в УжНУ!

О.Пацкан

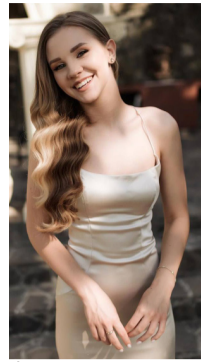
В.Кочов

А.Южда

О.Галега

А.Ладжун

Д.Пука

Є.Рушинець

Т.Дюндева

А.Стегайло

Чому варто обирати для навчання УжНУ? Саме з таким запитанням звернулися студенти до своїх ровесників. Ось якими були відповіді...

Олена Пацкан, першокурсниця факультету іноземної філології: «Я б порекомендувала вступити в УжНУ, бо він дає змогу розвиватися й знайти себе в професії. Тут зустрінеш нових друзів, які будуть із тобою на одній хвилі, і ви разом насолоджуватиметеся студентським життям. Виш відчиняє перед тобою сотні дверей, до яких із задоволенням віднайдеш потрібні ключики бажання пізнати щось незвідане, повчальне, що неодмінно знадобиться в житті».

Вікторія Кочов, студентка 3 курсу Українсько-угорського навчально-наукового інституту: «По-перше, УжНУ посів 12 місце з-поміж 200 найкращих вишів України, тому я вважаю,

що це — одна з найвагоміших причин, чому варто обрати наш університет. Рейтинг є показником, демонструє: у нас працюють висококваліфіковані викладачі, навчання — якісне. По-друге, студенти отримують міжнародний диплом і, закінчивши альма-матер, усвідомлюють, що їм відчинено безліч дверей. Крім того, угорськомовні студенти Українсько-угорського навчально-наукового інституту можуть навчатися угорською та здобувати освіту на угорських факультетах».

Андрій Южда, студент 1 курсу фізичного факультету: «В УжНУ — насамперед розумні та цікаві викладачі. Вони справді дають знання, а парах не хочеться спати, а навпаки, виникає величезне натхнення вчитися. Ще в нашому університеті є чимало можливостей. Звісно, під час війни не всі доступні. Проте більшість вишів нам таки дає».

Ольга Галега, четвертокурсниця Навчально-науко-

вого інституту хімії та екології: «Вибрала саме цей виш через програму обміну досвідом «Erasmus+», що дозволяє поглибити як практичні знання, так і добре відшліфувати іноземну мову завдяки перебуванню за кордоном. Під час навчання усвідомила: обраний фах хіміка — не лише про задачі та рівняння. Насамперед це — наочні експерименти, робота з різноманітним обладнанням. Після закінчення бакалаврату планую здобути диплом магістра, а згодом — вступити до аспірантури, адже наука — те, що мене надихає».

Анастасія Ладжун, студентка 1 курсу стоматологічного факультету: «При виборі університету для мене важливими факторами були територіальна близькість і якість освіти. Дуже пощастило, що в Закарпатській області є такий чудовий заклад, який входить до переліку найкращих у країні».

Дмитро Пука, третьокурсник медичного факультету:

«Я обрав цей університет, бо тут є всі умови, щоб стати висококваліфікованим фахівцем за спеціальністю «Медицина». Мені подобається, адже маємо багато практики. Також вистачає часу на відпочинок. Особлива подяка викладачам, котрі добре обізнані у своїх предметах, завжди йдуть назустріч студентам і допомагають розібратися в труднощах».

Євген Рушинець, студент 2 курсу факультету інформаційних технологій: «Насамперед я обрав саме цей університет через те, що він — найближчий. Крім того, перевагою є молоді та ініціативні викладачі, котрі навчають сучасних технологій на високому рівні. Чітко, якісно і з величезною кількістю практики».

Таясія Дюндева, першокурсниця факультету суспільних наук: «УжНУ одразу підкорив моє серце. Особливо мені до душі проведення часу між парами. Наприклад, на нашому поверсі є кавовий автомат, який усіх приваблює! Універ-

ситет дає чудові можливості познайомитися з різними людьми, навіть просто під час купівлі смачного напою».

Анастасія Стегайло, студентка 1 курсу філологічного факультету: «Головним аргументом навчання в УжНУ стала можливість здобувати фах очно. Для мене це — дуже важливо, адже вважаю, що дистанційне навчання недостатньо ефективне. Подивившись на викладацький склад, зрозуміла, що в університеті працюють професіонали своєї справи, тому пізніше й сумнівів не було. Зараз упевнена: вступити сюди — однозначно правильне рішення».

Юлія Філіп, Максим Галашко, Софія Батечко, Сергій Чернишов, Андрій Русин, Роман Дівинець, Катерина Ісаченко, Роман Ковтонюк, студентки відділення журналістики.

«Студвесна-2023» назвала переможців

В УжНУ відбувся щорічний захід «Студентська весна». Юні таланти факультетів намагались якомога краще презентувати свої підрозділи.

У перший день змагань конкурс проводили в соцмережах на сторінках «Uzhnu.today» та «Uzhnu_students». Учасники креативно представляли себе у відеоформаті. Переміг стоматологічний факультет.

Наступного дня ужнівці зібралися у великому актовому залі ректорату, щоб презентувати свій факультет у вокальному й танцювальних батлах. Захід виявився масштабним: приміщення було переповнене глядачами. Біля входу розмістили скриньку та QR-код для донатів на ЗСУ. Ведучий оголосив конкурс: «Хто задонатить найбільшу суму за весь вечір — отримає приз». Переміг студент юрфаку, пожертвувавши 300 доларів.

Захід розпочався хвилиною мовчання — ушанували пам'ять героїв Збройних сил України. Відтак ведучий надав слово ректорові Володимирі Смолянці, який привітав учасників та загалом присутніх.

Суддівський склад представляли: Інґа Боговська — керівниця музичної студії «Перший крок», Мирослава Текель — власниця та директорка школи танцю «Majestik», Єлизавета Бабяк — викладачка кафедри мистецьких дисциплін, Валентина Зелінка — доцентка кафедри музичного мистецтва Академії культури і мистецтв, заслужена працівниця культури України, та Наталя Орешнікова — заслужена артистка України, головна

Фото Михайла Коштури

режисерка обласного театру ляльок, викладачка кафедри мистецьких дисциплін.

Вокальний конкурс розпочав стоматологічний факультет піснею «Добрий ранок, Україно!», яка викликала фурор та зробила старт драйвовим. Упродовж батлу лунали чудові українські та англомовні пісні.

Друга частина заходу — танцювальна. Також розпочав стоматологічний факультет. Учасники представляли різні жанри танців: народні, поп, к-поп, контемп тощо.

Тетяна Стільник, другокурсниця відділення журналістики філологічного факультету, учасниця танцювального батлу, розповіла: «Займаюся хореографією 11 років, тому з радістю погодилася брати участь. До конкурсу ми готувалися два тижні, це — щоденні тренування по 2–3 години. Деякі рухи складні, не завжди все виходило з першого разу, але ми не здавалися. Однак найважче було впоратися з хвилюванням,

яке супроводжувало на тренуваннях, перед виступом та під час нього. На мою думку, ми добре впоралися».

Після батлів вітальне слово мав Ігор Король, проректор із науково-педагогічної роботи. Відтак оголосили результати конкурсів.

У вокальному батлі перше місце посів факультет суспільних наук, друге — стоматологічний та медичний, третє — фізичний. Результати танцювального батлу такі: 1 місце — у факультету здоров'я та фізичного виховання, 2 — у медичного й 3 — у підрозділу історії та міжнародних відносин.

Переможцем конкурсу «Студвесна-2023» став медичний факультет. Студенти отримали головний приз та грамоту від ректора. Наприкінці присутні дякували ЗСУ за змогу проводити такі заходи.

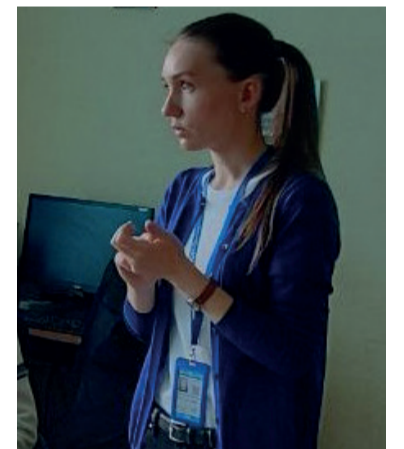
Людмила Майор, Авеліна Сарвадій, студентки відділення журналістики.

Як не впасти в апатію чи депресію?

На чергове засідання Прес-клубу молодого журналіста УжНУ завітала Оксана Круцок (див. фото) — психологиня-тренерка Міжнародної організації з міграції. Гостя провела тренінг «Превенція емоційного вигорання та робота з його наслідками». Захід мав на меті поінформувати про явище емоційного та професійного вигорання, допомогти самодіагностувати його вчасно для запобігання або роботи над подоланням наслідків.

Лекторка пояснила студентам-медійникам, що таке професійне вигорання. Це — виснаження емоційних, розумових і енергетичних ресурсів людини, яке розвивається на тлі сильного хронічного стресу в роботі. Виявляється повною втратою інтересу до професійної діяльності й відчуттям безглуздості подальшого розвитку, відсутністю сил і бажання займатися справою, яка нещодавно була дійсно цікавою. Найбільша небезпека в тому, що посилюється цей синдром поступово, не квалітивно, день за днем. Якщо ігнорувати перші ознаки, то почуття задоволення від добре виконаної роботи ставатиме дедалі меншим, а бажання покинути раніше улюблену діяльність стрімко посилюватиметься.

Які симптоми професійного вигорання? Насамперед це — відчуття мотиваційного та фізичного виснаження; усвідомлення, що робота не приносить користі; утомля, яка не зникає навіть після відпочинку; психологічне дистанціювання від професійних потреб; цинічне чи негативне ставлення до своїх обов'язків; зниження працездатності.

Як запобігти професійному вигоранню? Починайте опановувати навички таймменеджменту; не забувайте про фізичну активність, відпочинок; здоровий сон (запорака міцного здоров'я), допомогу фахівців.

Крім лекційної частини, були й практичні вправи для зацікавлення й активності аудиторії. Зокрема, написати 5 позицій «Я ХОЧУ» та «Я МОЖУ» і зрозуміти різницю між цими поняттями, намалювати коло балансу життя та правильно розрахувати час і ресурси на сім'ю, роботу, здоров'я, навчання, кохання тощо.

Захід тривав дві години, і за цей час студенти опанували тему вигорання, устигли поспілкуватися з психологинєю, зокрема активно ставили запитання.

При написанні цього матеріалу використано джерело: patrioty.org.ua/lifehack/iak-unyknuty-profesiinohovyhorannia-na-roboti-u-nashnehkyi-chas-448569.html
Андріана Катона, студентка відділення журналістики.

Музичний вияв патріотизму

В Україні триває війна. ЗСУ цілодобово відбивають атаки. Кожна людина нині робить свій внесок у перемогу. Хтось лікує поранених, хтось возить гуманітарну допомогу в гарячі точки, хтось просто щодня ходить на роботу й донатить на потреби війська, а хтось створює музику.

Сьогодні музичний фронт реагує миттєво, ініціюючи в непростий час чимало концертів, якими теж допомагає зібрати кошти на підтримку Збройних сил. Пісні допомагають ознайомлювати публіку з українськими композиторами та підтримують бойовий дух.

«Доброго вечора, ми з України», «Ой у лузі червона калина» та інші музичні твори можна почути на радіо, телебаченні, під час футбольних матчів, у громадських закладах тощо. Ці пісні надихають.

За час повномасштабного вторгнення військ РФ українські виконавці випустили десятки хітів. До вашої уваги підбірка найпопулярніших пісень із початку війни, що посилюють віру в перемогу.

«ОЙ У ЛУЗИ ЧЕРВОНА КАЛИНА»

«Ой у лузі червона калина» — пісня українських січових стрільців, яку написав громадський та культурний діяч Степан Чарнецький. У 1914 році її почув чотар УСС Григорій Трух. До першої строфи «Ой у лузі...» він додав ще три, із яких склали текст патріотичного гімну «Червона калина».

Композиція пережила кілька хвиль популярності. Зокрема, одна з них була на початку незалежності України, а остання спостерігалася в 2022 році, після вторгнення росії в Україну. Андрій Хливинок, лідер гурту «Бумбокс», заспівав на Софійській площі та відзняв відео, яке стало «вірусним». Після цього безліч людей почали робити кавери на композицію та викладати записи в соціальних мережах. [youtube.com/watch?v=Wm0a-W4Cfo](https://www.youtube.com/watch?v=Wm0a-W4Cfo) — покликання на пісню та кліп).

PINK FLOYD — «HEY HEY RISE UP» (FEAT. ANDRIY KHLIVNYUK OF BOOMBOX)

Після того, як відео «Ой у лузі червона калина» з Андрієм Хливноком «завірусилося», культовий гурт «Pink Floyd» створив на неї відповідь під назвою «Hey, Hey, Rise Up!» Ця пісня посідала перше місце в

чартах iTunes 25 країн світу, серед яких США, Італія, Велика Британія, Греція, Польща, Чехія, Фінляндія та інші. Також було випущено вініл ([youtube.com/watch?v=saEpkvild4](https://www.youtube.com/watch?v=saEpkvild4)).

НАСТЯ КАМЕНСЬКИХ — «Я — УКРАЇНА»

Співачка розповідає, що Україна обов'язково переможе в цій кривавій війні, відбудує всі міста й села, які знищила російська армія. У своїх рядках ушановує пам'ять воїнів, котрі віддали життя за Батьківщину ([youtube.com/watch?v=W9I91bF5Rvk](https://www.youtube.com/watch?v=W9I91bF5Rvk)).

МЮСЛІ UA — «ОВОА...»

YouTube-канал «Мюслі UA» випустив пісню «Овоа...». В її основі — крилата фраза керівника «Агрофірми П'ятихатської» і президента футбольного клубу «Інгулець» Олександра Поворожняка, яку він сказав у зверненні до Президента України Володимира Зеленського.

Пісня швидко стала хітом, очолила вітчизняні чарти «Spotify» та «Apple Music». На момент підготовки цієї публікації входила до топ-100 пісень в Україні, а відео на YouTube зібрало понад 6,3 млн переглядів ([youtube.com/watch?v=64qSNiUmaAk&embeds_euri=https%3A%2F%2Fsusipilne.media%2F](https://www.youtube.com/watch?v=64qSNiUmaAk&embeds_euri=https%3A%2F%2Fsusipilne.media%2F)).

PROBASS Δ HARDI — «ДОБРОГО ВЕЧОРА, МИ З УКРАЇНИ»

PROBASS Δ HARDI — електронний дует двох саунд-продюсерів із Кременчука. Пісню «Доброго вечора, ми з України» було написано восени 2021 року. Цю фразу вперше сказав вокаліст українського гурту «DakhaBrakha» Марко Галаневич під час виступу в США.

За збройної агресії росії в Україні трек став символом незламності, а люди почали використовувати цей вислів як привітання під час зустрічі. Частіше його пишуть на марках листівок. Наразі трек на YouTube має понад 17 млн переглядів, а в TikTok із цим звуком зняли 832 тисячі відео ([youtube.com/watch?v=BvgNgTPTkSo](https://www.youtube.com/watch?v=BvgNgTPTkSo)).

TVORCHI — «БОРЕМОСЯ»

Про те, що українська армія обов'язково переможе, співає й гурт TVORCHI. Пісня називається «Боремося» ([youtube.com/watch?v=daB-ABnS1es](https://www.youtube.com/watch?v=daB-ABnS1es)).

JOCKII DRUCE — «ШО ВИ, БРАТТЯ»

Трек з'явився в перші тижні війни й починається словами: «Що ви, браття, мої рідні, сілі, затужили?» Дизайнери Стефанія Верейці та Даня Нестеревич хотіли створити відео, аби підбадьорити людей. Із такою ідеєю вони й звернулися до репера Jockii Druce.

У кліпі на пісню «Шо ви, браття» можна побачити безліч фрагментів мультфільмів, мемів, відео зі знаменитостями, фото людей із домашніми улюбленцями з метро тощо. Роботу завантажили на YouTube кілька користувачів, сумарно він набрав понад 2 млн переглядів.

Пісня є рефлексією, вона допомагає пережити шок. Іронія дозволяє посміятися над ворогами. Текст має закликає не опускає рук і переконує: перемога за нами. Це те, що було вкрай потрібно на початку вторгнення росії в Україну ([youtube.com/watch?v=jFleP6xb0oE](https://www.youtube.com/watch?v=jFleP6xb0oE)).

«KALUSH ORCHESTRA» — «STEFANIA»

«Kalush Orchestra» — новий гурт від колишніх учасників гурту «Kalush». Пісню «Stefania» вони презентували в лютому для Нацвідбору на «Євробачення-2022». Конкурсна пісня була присвячена мамі Олега Псюка, яку звать Стефанія.

Після виступу у фіналі «Kalush Orchestra» закликав врятувати Маріуполь і «Азовсталі». «Я прошу кожного з вас, будь ласка, допоможіть українському Маріуполью, допоможіть Азовсталі прямо зараз!» — сказав О.Псюк після виконання композиції. Із нею гурт переміг у травні на міжнародному пісенному конкурсі «Євробачення-2022». У червні пісня стала найпрослухованішою в «Spotify» у країнах Східної Європи та Центральної Азії ([youtube.com/watch?v=Z8Z51no1TD0](https://www.youtube.com/watch?v=Z8Z51no1TD0)).

«KOZAK SYSTEM» — «АЗОВ-СТАЛЬ»

«KOZAK SYSTEM» випустили хіт під назвою «Азов-сталь»,

аби підтримати наших воїнів, завдяки яким ми можемо спати спокійно ([youtube.com/watch?v=slyZVnKuMhE](https://www.youtube.com/watch?v=slyZVnKuMhE)).

CHICO & QATOSHI — «ДОПОМОЖЕ ЗСУ»

«Допоможе ЗСУ» — спільний трек виконавців Chico та Qatoshi. Музиканти створили його за 3 дні з біту, який уже був готовий, та мали на меті підтримати наші Збройні сили. Спершу з'явилася фраза «Орка тіло ляже в ґрунт, допоможе ЗСУ», а далі — решта тексту.

Названа пісня підбадьорює і бійців на фронті, і цивільних у тилу. Популярність до виконавців прийшла спершу через TikTok, також їхню пісню на YouTube викладали різні канали, тож кількість переглядів поразувати складно, але приблизно — понад 12 млн ([youtube.com/watch?v=QpS56Jf5h10](https://www.youtube.com/watch?v=QpS56Jf5h10)).

МАКС БАРСЬКИХ — «БУДЕ ВЕСНА»

Хіт, що став гімном весни. У рядках пісні «Буде весна» автор описує, що відчував кожен із нас у перші тижні війни. «Українці стоятимуть до кінця» — такі слова, мабуть, усіх надихають ([youtube.com/watch?v=RMO0xQdnfBl](https://www.youtube.com/watch?v=RMO0xQdnfBl)).

ПАЛІНДРОМ & SHIP HER SON — «СПИ»

На початку березня 2022 р. під час повномасштабної війни вийшла пісня Паліндрома та Ship Her Son — «Спи». Як каже сам музикант, «це агресивний індастріал хіп-хоп із закликком до дій, щоб опанувати стрес».

Музикант написав пісню за рік до вторгнення росії і вкладав у неї сенс, що «в кожному з нас війна». Створив цю композицію разом із другом Ship Her Son. У творі є рядки, які описують стан кожного українця, — «один день плач, інший день — сміх» ([youtube.com/watch?v=QxVUG5k7hAQ](https://www.youtube.com/watch?v=QxVUG5k7hAQ)).

ED SHEERAN & ANTYTYLA — «2STEP»

Співак Ed Sheeran та гурт «Антитіла» торік презентували спільну пісню «2Step», яка є римейком треку з останнього альбому британського музиканта. У цьому творі лідер гурту «Антитіла» Тарас Тополя виконав свій куплет українською мовою про те, як розпочалася війна для його родини та мільйонів наших гро-

мадян. Кліп зняли в Харківській області, Ірпені та Києві.

Відповідно до задуму, усі вичурчені кошти від роялті та переглядів на YouTube передають на благодійність до «Music Saves UA» — проекту Всеукраїнської асоціації музичних подій. Зараз кліп переглянули понад 15 млн разів ([youtube.com/watch?v=OJ2B4Fb7xQQ](https://www.youtube.com/watch?v=OJ2B4Fb7xQQ)).

MAMARIKA — «СИНУ»

Співачка MamaRika написала пісню «Сину» та присвятила її дітям, котрі постраждали внаслідок бойових дій, і тим, хто загинув. Авторка — молода мама й теж пережила жахіття, намагаючись урятувати свою дитину ([youtube.com/watch?v=KAGj8PXjdHY](https://www.youtube.com/watch?v=KAGj8PXjdHY)).

ХРИСТИНА СОЛОВІЙ — «УКРАЇНЬСЬКА ЛЮТЬ»

У березні 2022 р. співачка Х.Соловій випустила кавер на італійську народну пісню «Bella Ciao». Уважається, що саме цю композицію в часи Другої світової війни виконували учасники італійського Руху опору.

Композиторка присвятила пісню нашим захисникам. У своїй версії співачка згадала і про джавеліни, і про байрактари, і про ТРО. Український тур Х.Соловій має таку ж назву — «Українська лють» ([youtube.com/watch?v=PqVCQEthhOU](https://www.youtube.com/watch?v=PqVCQEthhOU)).

СТАС КОРОЛЬОВ — «ЯКИЙ ДЕНЬ ВІЙНИ»

Стас Корольов випустив пісню торік улітку разом із Весною. «Який день війни» створений завдяки тому, що Весна (артдиректорка гурту) буквально відкрила Google, щоб дізнатись, який день війни, за словами С.Корольова. Вони почали читати найпопулярніші запити, що починалися зі слова «який». Далі Стас із музикантами свого гурту створили всю пісню, а в кліпі використали скріншоти запитів ([youtube.com/watch?v=7vD8XUKdVbo](https://www.youtube.com/watch?v=7vD8XUKdVbo)).

Війна обов'язково мине. Перемога буде за нами. Вищезазначені пісні передають почуття українців, дозволяють не опускає рук та вселяють віру в мирне майбутнє. Бережімо себе та слухаймо своє. Ми непереможні. Усе буде Україна!

Станіслав Кузьма,
студент
відділення журналістики.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням: uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues. А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці газети в соціальній мережі «Фейсбук»: www.facebook.com/uzhnu.poglyad.

ОГОЛОШЕННЯ

Дипломи бакалавра та спеціаліста, видані Павлою Оксаною Валеріївни, яка в 2008 році закінчила філологічний факультет, **уважати недійсними.**

ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ

Малюнок Юрія Журавля

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 846. Ціна — безкоштовно. Виходить щомісяця. Номер підписано до друку 30.05.23. Засновник і видавець — ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 88003, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46. Номер надруковано у видавництві «А-Прінт»; 46010, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. Тел.: (352) 52-27-37, 067-350-17-94. Наклад — 1000 примірників. Формат А3, 2 ум. друк. арк. Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008. Відповідальність за зміст публікацій покладається на авторів. Відповідальний за випуск номера: В.Ю.Тарасюк.

Головний редактор:
В.Ю.Тарасюк.

Художній редактор:
К.В.Жеребак.

Коректор:
М.Б.Гарздій

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород,
вул. Університетська, 14 (ауд. 424).

Поштова скринька:
poglyad@uzhnu.edu.ua

Телефон редакції:
067-880-85-71.